

כנינים חסידות ברסלב

כְּשֶׁדָּבָר פֶּעַם מוֹהֲרֵנִי בְּתַּחֲתוֹנָה: הַנְּעוּר בְּלִילָה, שֶׁבְּ"לְקוּטֵי מוֹהֲרֵנִי" חֵלֶק א' סִימָן נ"ב וּמַעֲנֵן הַיְצִיאָה חוץ לְעִיר לְהַתְּבַדְּדוּת, אֶמְרֵי לוֹ כְּפֹה מֵאֲנִי"ש, שֶׁהֵם יְרָאִים לְצַאת לְהַתְּבַדְּדוּת. סֵפֶר לָהֶם מוֹהֲרֵנִי בְּתַּחֲתוֹנָה, שֶׁפֶּעַם הַתְּנַפְּלוּ שׁוֹדְדִים הַמְּכַנִּים "אֲיִדִּימָאקֶס" עַל אֵיזָה עִיר וּבְרָחוּ כָּל תּוֹשְׁבֵי הָעִיר. בֵּין הַבּוֹרְחִים הָיָה אִישׁ אֶחָד, שֶׁהָיָה יָדוּעַ בֵּין הַתּוֹשְׁבִים לְפָחַדן גָּדוֹל מְאֹד, וְכִשְׁבָּרָה, הַתְּחַבֵּא בְּבֵית הַקְּבָרוֹת וְשָׁהָה שָׁם כָּל הַלַּיְלָה. לְמַחֲרָת, כְּשֶׁשָּׁבוּ הַבּוֹרְחִים הָעִיר, שֶׁאֵלּוּהוּ יִדְּיוּ: "אֵיךְ לֹא פָּחַדְתָּ לְהִשָּׁאֵר לְבַד בְּבֵית-הַקְּבָרוֹת כָּל הַלַּיְלָה"? עָנָה לָהֶם: "הַשּׁוֹדְדִים הֵטִילוּ עָלַי אִיקָה כָּזָה, עַד שֶׁשָּׁכַחְתִּי שֶׁפָּחַדְתִּי אֲנִי..." וְסִימָן מוֹהֲרֵנִי בְּתַּחֲתוֹנָה וְאֶמְרֵי (ח"ג) הוּא בְּעֻבְדוּת ה' יִתְבָּרַךְ וְכַסּוּבָא בְּזֶהָר (ח"ג קנח): "מֵאֵן דְּאֵיְהוּ בְּדוּחָקָא, לֹא מִסְתַּכֵּל מִיִּדִּי", פִּירוּשׁ: מִי שֶׁנִּמְצָא בְּדוּחָק לֹא מִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם מְעַבֵּב. כִּי כְּשֶׁפָּרְגִישִׁים אֶת הַפֶּחַד וְהִרְאָה מִיּוֹם הַדִּין הַקָּרִב וְכֹא, מִתְּבַטְּלִים כָּל הַפְּחָדִים הַגְּשָׁמִיִּים. (שִׁישׁ"ב -תקנה)

תמידיות, כגון, להתפלל באותו מקום באותה שעה, להתמיד בסדרי הלימוד, להתמיד במלאכה, ביצירה, בכתיבה, בכל דבר שאדם עושה, ההתמדה היא סוד ההצלחה, וזה עולה מהכתוב "אֶת הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֹּקֶר, וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָּיִם" שהוא מעט המחזיק מרובה של התורה.

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט בישיבת "חוט של חסד" מנהל רוחני ב"קו ההלכה"

קו ההלכה הספרדי: 3030 * ☎

אותם לכבוד סעודת הלילה, או לכבוד סעודת היום?

כבוד היום כלומר להרבות במגדנות ומאכלים ערבים, קודם לכבוד הלילה. שלחן ערוך (סימן רע"א סעיף ג') ועיין בכף החיים סימן רע"א (סעיף קטן ט"ז) שהמהרש"ל (ים של שלמה - גיטין פרק ד' סימן נ"א) היה נוהג מחמת כן לאכול דגים ביום ולא בלילה, ואף שאנו נוהגים כדעת האריז"ל שאוכלים דגים בלילה, מכל מקום צריך לכבד את סעודת הבוקר באיזה מין מאכל שחביב עליו.

מי שצמא ביותר ורוצה לשתות קודם הקידוש, האם מותר לו לשתות מים בלבד?

אסור לטעום כלום קודם שיקדש, ואפי' מים אסור לשתות קודם הקידוש, (שלחן ערוך סימן רע"א סעיף ד'), ומכל מקום מותר לרחוץ את פיו במים כיון שאינו מכוין להנאת טעמה (משנה ברורה סימן שם סעיף קטן י"ג). אבל בבין השמשות (לאחר השקיעה וקודם צאת הכוכבים) יש מקום להקל לשתות מים, אם הוא צמא מאד. הליכות עולם (חלק ג' בראשית אות י"ד). ואפי' אם קיבל עליו שבת מבעוד יום אסור לו לטעום מאותו רגע שקיבל שבת. משנה ברורה סימן רע"א (סעיף קטן י"א).

לשמוע אמונה כל יום כל היום
קו האמונה 02-6444250

גן הדעת חידושים לפרשת שבוע

בהקדמה לעין יעקב הובא מדרש בו נחלקו החכמים איזה מן הפסוקים בתורה חשוב וכולל יותר משאר הפסוקים. בן זומא שהיה נוכח באותו דיון אמר שהפסוק "שָׁמַע יִשְׂרָאֵל" הוא הפסוק שכולל הכל. לדעת בן ננס הכתוב "וְאֶהְיֶה לָרֶעֱךָ כְּמוֹךָ" (ויקרא י"ט) כולל יותר. שמעון בן סזי שהיה נוכח שם הפתיע ואמר שהכתוב "אֶת הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֹּקֶר, וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָּיִם" כולל את שניהם. עמד רבי פרידה ואמר הלכה כבן סזי, דכתיב "כָּל אֲשֶׁר אֲנִי מְרַאֶה אוֹתָךְ אֶת תְּבִנְתִּי הַמְּשֻׁן, וְאֶת תְּבִנְתִּי כָּל כְּלִי, וְכֵן תַּעֲשֶׂה".

מדרש זה מצריך ביאור, איך ייתכן שהכתוב שמדבר על קורבן התמיד כולל בתוכו יותר תורה מאשר שני הפסוקים המפורסמים "שמע ישראל" ו"ואהבת לרעך כמוך"? וגם מה הראיה שהביא הרב מן המשכן לתמוך בדעת בן סזי?

ונראה, שהמהלך הוא כזה, כשנשאלה השאלה מה הפסוק היותר חשוב, סבר בן זומא לומר שהאמונה היא היתד שהכל תלוי בו, כמו שכתוב כָּל מִצְוָתְךָ אֲמוּנָה, ואם כל המצוות הם רק אמצעי בשביל להביא את האדם לאמונה, אז הכתוב שִׁמַּע יִשְׂרָאֵל המעיד על שלמות האמונה כולל הכל.

ואילו בן ננס חשב, שהאמונה, על אף חשיבותה הרבה, עיקרה במחשבה, ונקשרת בעיקר במצוות שבין אדם למקום, ולכן מצוות וְאֶהְיֶה לָרֶעֱךָ כְּמוֹךָ חשובה יותר, כי תכליתה של התורה היא להביא

את האדם לתיקון המידות, כמאמר ירמיהו "כִּי אֲנִי ה' עֹשֶׂה חֹסֶד מְשֻׁפָּט וְצִדְקָה בְּאֶרֶץ כִּי בְּאֶלֶה חֲפִצָתִי", ולכן פסק בן ננס כרבי עקיבא הסובר שמצוות "וְאֶהְיֶה לָרֶעֱךָ כְּמוֹךָ" זהו הכלל הגדול ביותר בתורה, משום שגם האמונה שעיקרה בין אדם למקום תכליתה להביא לתיקון היחס שבין אדם לחברו.

לעומתם, טען בן סזי, שבלי התמדה אי אפשר להגיע לשום דבר, לפיכך הכתוב שמדבר על התמדה הוא הכתוב החשוב ביותר, כי אם כל המיומנויות היא ההתמדה, החזרה על הדברים היא שמכניסה את הערכים הנעלים פנימה, לכן הכתוב אֶת הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד.עולה על כולם, כי הוא מלמד על חובת ההתמדה.

והמשכן, כל מהותו, מרמז לעניין ההתמדה, כי יש הרבה מאד דברים שצריכים לעשות במשכן, ואת רובה צריך לעשות תמיד, לְחֵם פָּנִים לֶכְנִי תָמִיד, לְהַעֲלֹת נֵר תָמִיד, קִטְרֶת תָּמִיד, עֹלֹת תָּמִיד, אֵשׁ תָּמִיד וכו', ולכן הביא רבי פרידה ראיה לבן סזי מכתוב המדבר על המשכן, להורות שההתמדה היא סוד ההצלחה, והיא זו שמשלמה את האדם גם במצוות שבין אדם למקום וגם במצוות שבין אדם לחברו.

כללו של דבר, אדם שרוצה לסגל לעצמו אמת ואמונה, וכן הרוצה לסגל לעצמו יכולת בעשיית חסד משפט וצדקה, חייב להיות מתורגל בעבודות

מדיני הקידוש חלק ב'

והברירה בידו או לקנות יין לקידוש, או לקנות מעדנים ומאכלים ערבים לשבת קודש, במה יבחר?

קידוש הלילה קודם לכבוד היום, לכן אם אין בידו מספיק ממון לקנות כל צרכי שבת ויין, אלא יכול לקנות אחד מהם, עדיף שיקנה יין ופת ויותר על מאכלים ערבים שאוכלים לכבוד שבת. וטעם הדבר משום שקידוש הינו מצוות עשה מן התורה ואילו צרכי סעודה זוהי מצוה מדברית נביאים "וקראת לשבת עונג". בית יוסף (סימן רע"א).

חייל שניתנה לו האפשרות לקדש ולאכול פעם אחת במשך השבת, וכעת מסתפק אם לקדש ולאכול בלילה או להיפך, האם יבחר לעשות כן בערב או בבוקר?

יעדיף לקדש ולאכול בלילה, ואף שכבוד היום עדיף מכבוד הלילה, בכל אופן חביבה מצוה בשעתא, ובפרט שבזוהר הקדוש מובאר שסעודת הלילה עדיפה מסעודת היום. ספר שיבת ציון.

אדם שקנה ממתקים ומגדנות, ויש
ממתקים מיוחדים מאד, האם יוציא

כיצד יכול האיש להוציא את אשתו בקידוש אחר שהתפלל, הלא כבר יצא ידי חובת קידוש מן התורה בתפילה? והאם אשה יכולה להוציא את האיש ידי חובת קידוש?

ישנו כלל שאדם שהיה מחוייב במצווה, אף שיצא ידי חובתו, יכול להוציא אחרים ידי חובה, מדין "ערבות" שכל ישראל ערבים זה לזה. שלחן ערוך (סימן רע"ג סעיף ד'). ואף האשה יכולה להוציא את האיש ידי חובתו ואפי' אם התפללה והאיש לא התפלל יכולה להוציא ידי חובה מדין ערבות. שלחן ערוך (סימן רע"א סעיף ב') ומשנה ברורה (שם סעיף קטן ה'). וכן פסקו בהליכות עולם (חלק א') ואור לציון (חלק ב' פרק כ' הלכה א' בהערות).

אם הרהר הקידוש בליבו האם יצא ידי חובה?

יש פוסקים שנוקטים שיצא ידי חובה בדיעבד (כך החיים סימן רע"א סעיף קטן ט'), אמנם מרן הרב עובדיה פסק שלא יצא ידי חובתו, וצריך לחזור ולקדש. יביע אומר (חלק ב' אורח חיים סימן ו' אות ב' ג').

אדם שאין בידו מספיק מעות,

וחן בהתבודדות, עלינו "לחדד את הגרזן" לפני התפילה כלומר לחזק את עצמנו באמונה השלימה והמוחלטת באהבה של ה' אלינו וברצון האינסופי של ה' להשפיע ולהיטיב ולעזור לנו, ובאמונה בכוח התפילה ובפעולתה.

כל המחשבות שהיצר הרע מכניס בלב האדם בשעת התפילה: "אתה לא ראוי, למה שה' ייתן לך, ה' כועס עליך, התפילה שלך רחוקה מהתפילה של הצדיקים והיא לא יכולה לפעול פעולות ולשנות דברים, כבר התפלת הרבה ולא נענית..." ועוד מחשבות מסוג זה - כל המחשבות האלה הן חורים וסדקים בדלי של השפע ולכן אתה לא מרגיש שהתפילה שלך עושה פירות. אבל כאשר אתה דוחה את כל מחשבות השקר והכפירה האלה - התפילה שלך משתפרת פלאים ויכולה לפעול ישועות גדולות מאוד. נאמר כך: "טוב שעה אחת באמונה משעות רבות בלי אמונה" על משקל "טוב מעט בכונה מהרבות שלא בכונה".

תדע עם מי אתה מדבר

ומדוע זו האמונה השלימה? כי מה שה' יתברך שומע תפילות ורוצה לעזור ולתת ולהשפיע - זו מהותו יתברך, זו תכונה שלו, כמו שכתוב "חסד א-ל כל היום" ו"רחמיו על כל מעשיו" - והיא לא קשורה למעשי הנבראים ולשום סיבה וגורם. ולהכיר את המידות של ה' זה נקרא אמונה, כי אמונה פירושה להכיר אותו יתברך ולדעת אותו יתברך.

אם אתה עומד לפני ה' ואתה לא מאמין שהוא רוצה לתת לך, זה אומר שאתה לא מכיר את ה', כלומר שהאמונה שלך חסרה, אתה לא יודע לפני מי אתה עומד, אתה לא יודע כמה הוא רחמן וכמה הוא אוהב, ולא פלא שהתפילה שלך חלשה מאוד. לכן תחדד היטב את הגרזן שלך, תכניס לעצמך טוב טוב לראש לפני מי אתה עומד וכמה ה' רחמן כמה הוא אוהב וכמה הוא רוצה לתת ולקרב, לעזור ולהושיע.

ממשיכים בבנייה

ואם זה אכן נכון ויציב לכל תפילה ובקשה, זה נכון שבעתיים לתפילות שאתה מתפלל על קרבת ה', על תשובה, על תיקון המידות והברית ועל האמונה בעצמה. כי אז בוודאי התפילה שלך חשובה ומקובלת ורצויה ובוודאי פועלת פי כמה וכמה.

כאשר אתה מבקש על אמונה ועל קרבת ה' - זה ממש לא משנה מי אתה ומה עשית עד הרגע הזה. אלא אתה נהפך לאדם אחר, למהות אחרת, למציאות אחרת, ואתה חייב לדעת את זה ולזכור את זה היטב, כי בזה תלויה כל ההצלחה שלך.

בפרשת השבוע אנו ממשיכים בבניית המשכן. ר' נחמן מלמד שכל תפילה בונה את המשכן, והיסוד של בניית המשכן הוא האמונה שה' רוצה לשכון בתוכו. "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". תאמין שה' רוצה בעבודתך, ה' רוצה לשכון אתך ולברך אותך, ה' רוצה את התפילות שלך. ועל ידי זה התפילות שלך יהיו כלים שלמים שיבנו את המשכן, ואת קומת השכינה ואת בית המקדש שיבנה ברחמים במהרה בימינו אמן.

בברכת שבת שלום ומבורך

אחת - גם בעולם הבא שלו.

אולם בעיניהם של הצדיקים לא היה ערך לחייהם הפרטיים. העיקר שעמד מול עיניהם הוא כלל ישראל.

ואז נשמעו קולות רעמים אדירים בשמי ירושלים, ברקים נוראים האירו את חשכת הליל, וכחד גדול נפל עליהם. משמים התמוצצה לה בת-קול באלפי הדים: "בני חביבי, רב לכם! הרכו מתפילתכם ובקשתכם! מדוע תבקשו לדחוק את הקץ ולהחיש את הגאולה ואת ביאת הגואל? כי עוד לא בא עיתו ואין השעה כשרה לכך... דעו לכם, כי אם לא תחדלו ממועשיכם ייחפך העולם כולו לתוהו ובוהו, והתבל כולה תכלה ותאבד!"

שלושת הצדיקים נפלו על פניהם באימה ויראה מגודל המעמד. הבינו היטב שהצליחו הם לזעזע את כל שוכני המרחם. והקול האדיר נשמע לאזניהם בשנית:

"יען אשר עשיתם את הדבר באגודה של שלושה וכמעט שעלה חפצכם בידיכם, וכדי למנוע מכם מלשוב ולעשות דבר זה, גזרו מן השמים שהחייבים לפקד את אגודת אחדות קודש זו, כי בידך יש חשש שתנסו לשוב, ואולי אף תצליחו, לכבוש את המשיח ולהביאו. על כן קבלו עליכם גזרת שמים להפריד מיד ועכשיו אגודת קודש של שלושתכם, ואחד מכם יצטרך לעזוב מיד את עיר הקודש ואת ארץ ישראל ויגלה לחוץ לארץ. ואתם, ביניכם, תחליטו מי משלושתכם יקבל עליו עונש גלות זה."

הפזר נפל על החיד"א שמאז ועד יום פטירתו יצא לגלות ארוכה במסעיו מסביב לעולם כשד"ר לקהילות ירושלים וחברון. שקד על איסוף צדקה לטובת עניי ארץ-ישראל.

ולמרות גלותו הצליח לחבר למעלה מ-80 ספרים בהלכה ובדרוש. אחד מספריו הנקרא "מעגל טוב" כתב את יומן מסעו מסביב לעולם ועל קורותיו בדרכים, ובין הקהילות, על איסוף תרומות וההוויות השונות שפקדו אותו עד מסעו האחרון אשר בו יצא לליבורו ושם נפטר ביום י"א אדר ז'ע"כ"א.

שלא לדחוק את הקץ

"נתוועדנו, נתחברנו, נתקשרנו ונתחייבנו כאיש אחד, חברים בכל מכל כל, לסייע ולעזור, לחזק ולאמץ איש את רעהו. לשוב בתשובה, ולהוכיחו, להשתתף בצרתו בין בעוה"ז, ובין בעוה"ב... עוד נתחייבנו שלא לגלות הדבר ההוא שנתקשרנו ונתחברנו לשום אדם נבדל..."

מילים אלו מופיעות בשטר ההתחייבות וההתקשרות שערכו המקובל הקדוש - רבי שלום שרעבי, הרש"ש הקדוש, ואחד עשר מתלמידיו. יחד היו הם י"ב אנשים כנגד שנים-עשר שבטי י-ה.

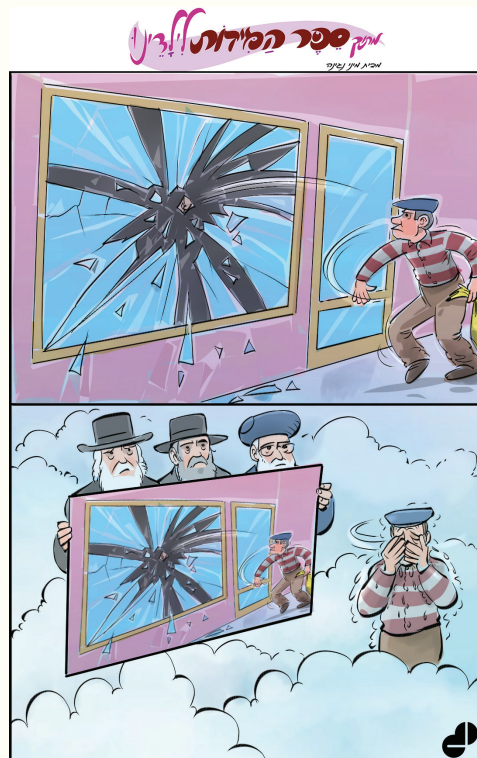
קיבלו הרב ותלמידיו על עצמם ייסורים גדולים, צומות ארוכים מאוד, גלגולי שלג וקוצים, וקבלות טובות באהבת המקום ואהבת ישראל.

המעין בשטר התקנה שכתבו ביניהם, עומד משתאה לנוכח תעצומות נפשם האדירה.

לאחר זמן-מה מייסוד חבורתם, החליט הרש"ש הקדוש לפי הידוע לו בסדר העולמות העליונים, שהשעה כשרה להביא את משיח צדקנו. בכל מחיר. לקח הוא בסוד את תלמידיו הקדושים רבי יוסף חיים דוד אזולאי - החיד"א (בי"א אדר, תאריך פטירתו), ורבי חיים דו-לה רוזה ז"ע"א.

באחד מן הלילות הסוערים ביותר, ליל ד' טבת, שנת תק"ג, עלו הרש"ש ושני בכירי תלמידיו לגגה של ישיבת בית אל. שם עמדו יחד והחלו בכוננות וייחודים טמירים בניסיון להחיש את הגאולה השלמה לכלל ישראל.

ידעו היטב שלושה גדולי עולם אלו, שמעשה זה עלול לעלות להם ביוקר. שכן שלושה שבועות השביעי הקב"ה את עם ישראל כשיצאו לגלות, ואחת מהן היא שבועה שלא ינסו לדחוק את הקץ. משום שכשמשחך מויע בזמן שאינו מתאים, הגאולה חייבת להיות מלווה בייסורים רבים. משום כך, מי שמנסה להחיש את הגאולה - שלא באמצעות תורה ותפילה - מסתכן בנפשו בעולם הזה, ולא

החוטא יתביש בעולם הבא בפני רבותיו [אבותיו]. (בוסה כה)

תכנית מנויים השבוע:

במנוי כמניין "מזל" תזכה ב:

- למסייעי עליון "חזונו של חסד" בלבד!
- 77 עלונים
- תפילה בכתב 40 יום
- כוס קידוש "ארט"

02-5308000

החל הרישום לגני הילדים

של תלמוד תורה שלום בניין לילדים חדשים
לשנת תש"פ (ילדי 01 בינואר 2016 עד 31 בדצמבר 2016)

- ☒ קידום אישי לכל תלמיד
- ☒ מלמדים מקצועיים ללימוד קריאה
- ☒ צהרון עד שעה 16:00
- ☒ מחנקי פיתוח מיומנויות

הרישום במשרדי הת"ת
שבתי ישראל 86
בין השעות: 13:00-15:00

בדיחות הדעת

אישה של קמצן ניסתה את מזלה ואמרה לבעלה: "תשאיר לי 200". הבעל עונה לה: "סליחה אישתי אבל אני לא מכיר תשיר."

ביכולת של הילד להיות ספונטני ויצירתי, הביקורת מייאשת ופוגעת נואשות בביטחון העצמי והביקורת גם פוגעת באווירה הטובה.

כדי להבין מה ילדך מרגיש בעת ביקורת, תנסה לדמיין שאתה נמצא במרכז אצטדיון חשוך ועושה מעשה לא חיובי, לפתע כל הזרקורים נדלקים, מופנים אליך ומאירים את השלילה שבך... ולכן את הביקורת השלילית כ"שיטת חינוך" עלינו להפסיק היום!

חינוך ע"י הערכה

ישנה גם "ביקורת חינוכית", אך בשלב זה, עדיין לא נרחיב בה. הצד השני של חינוך ע"י ביקורת הוא חינוך ע"י הערכה. עלינו לדעת שכמהורים, השקפתנו על ההערכה העצמית של ילדינו היא אדירה, יש לנו את הכוח להעצים את הדימוי העצמי החיובי של הילד ומצד שני לסגוע בו ולהחליש.

מהי בעצם הערכה עצמית? הערכה עצמית היא: המידה שבה אנו רואים באור חיובי או שלילי את ההיבטים השונים באישיות שלנו. לסוג ההערכה העצמית ישנן השפעות עמוקות על תהליך החשיבה של האדם, חלומותיו, רצונותיו, רגשותיו ועדיין בחיים. הערכה עצמית היא המפתח העיקרי להתנהגות האדם.

כאשר אנו ההורים שמים דגש על הטוב בילדינו ומביעים את הערכתנו, נוכל לעזור להם בחיזוק ביטחונם העצמי וכך אנו נפתח בהם את היכולת האישית לבחור נכון את הטוב שיוכל אותם למילוי השאיפות והרצונות החיוביים בהמשך החיים.

הערכה עצמית גבוהה תביא לבריאות נפשו של הילד להצלחה בכל תחומי החיים ולסיפוק אמיתי. כאשר ילד חש שהוא גדל בסביבה תומכת, הרואה את הטוב שבו, הוא ירגיש חשוב ובעל ערך, עם תחושה חיובית כזו הוא יהיה מוכן לנסות ולהתנסות, להציב לעצמו יעדים ולהתמודד עם אתגרים.

המשך בע"ה בשבוע הבא.

יש לך סיפור תודה?

המערכת תשמח לפרסם אותך

al5308000@gmail.com

תודה! כי התודה, היא תשובה על חסר האמונה - ואז הכל מתהפך לטובה, ורואים נסים מעל הטבע. כי התודה פשוט קושרת את הטבע! אדם שאומר תודה, שפרששו שפאמין שזה טוב, הטבע משתנה בשבילו.

וראיתי במו עיני מאות מקרים, בין שלילית חולים והדרגתי אותם, והייתי עד לשוני טבעי מיד וקיצוני מיד כשעשו תשובה; ובין במקרים אישיים שהייתי על גופי, כיצד משתנה הטבע בשוני מחלט ומיד, תוך ומיד כשקמבנים מה צריך לתקן.

אמרת תודה ונושעת! 052-2240696

לייעוץ טלפוני ללא תשלום
במים ג' - ד' משעה 8-10 בערב
נייד: 054-8434435

חינוך באהבה
הרב יצחק אבוהצירה

הערכה או ביקורת פרק ב'

איך הילד ילמד משגיאותיו?

הורים יקרים, כולנו עושים טעויות ושגיאות. שגיאות, אפילו חשובות "מאוד" להתפתחות נורמטיבית של הילד- כי מי שלא נופל, לעולם לא ידע לקום. אך בתנאי שהיחס שלנו לשגיאות של הילד הוא יחס "הוגן". יחס ביקורתי לשגיאות, הוא יחס "כואב".

הפחד מכאב, הוא אינסטינקט תת מודעי, שלא נמצא בשליטת האדם. ולכן התנהגויות מסוימות או הימנעות מפעילות מוטורית או לימודית אצל ילדים, הם לעיתים סוג של "הימנעות התת מודע" בגלל פחד שהילד חווה בעבר או עדיין חווה בהווה ולא תמיד נוכל להבין את ההתנהגות מבלי שאיש מקצוע יבדוק לעומק.

תקשיבו עכשיו למשפט "מוחץ"- התגובה שלנו לשגיאות הילד, תקבע מה יקרה עם הילד- האם, כשהוא יפול, הוא ילמד לקום מהנפילה? או שהוא ילמד שאין לו סיכוי להתמודד עם הכישלונות שהחיים מציבים לכתחו והוא יהיה ח"ו ילד מיואש שלא רוצה לחוות את החיים בכדי שלא לטעות ולכאוב. (עכשיו תעצרו ותקראו את זה שוב).

עלינו להפנים מסר חשוב ביותר בתוצאות של חינוך ביקורתי: ילד להורים ביקורתיים, נוטה יותר להיות אנטי, לעשות דווקא, לא יהיה לו רצון לשתף פעולה, יתנהג באדישות, בחוסר ביטחון, יהיה לו פחד להתנסות עם דברים חדשים, פחד לעשות שגיאות ועוד.

ביקורת אינה שיטת חינוך

הביקורת הרגילה "זו המוצעת בשוק" אינה יעילה כשיטת חינוך, כי אנו מבקרים בצורה מאוד כוללת מבלי להפריד בין הילד לבין הבעיה.

גם לילד קשה להפריד בין העושה למעשה, וכשאנו מבקרים את "הילד" הילד מחבר בין המעשה שהוא עשה לבין ומבין ש"הוא" לא בסדר ואת כל העומס הרגשי המופקן כלפי "הבעיה" הוא מייחס לעצמו "אני לא בסדר, אני לא יוצאת, אני הרסני, כל הבעיות בעולם הם בגללי". הביקורת פוגעת

ל"ביקורת" כשיטת חינוך, יש השפעה שלילית מאוד על בני אדם בכלל ועל ילדים בפרט.

ילדים המקבלים ביקורת במנות גדושות, מגיבים בדרך כלל בהרגשת כישלון וייאוש. הם נוטים להטיל "ספק" ביכולתם המנטאלית והביצועית, עד כדי חוסר התמודדות, וזאת מהסיבה הפשוטה- שבלהט הביקורת אנו ההורים נוטים לומר דברים שלא כל כך התכוונו אליהם, אך הילד שרגיש לכל מילה, חש בהגזמה, בצורה, בסגנון ובטון הפוגע של המילים, ונכגע מחוסר הצדק וחוסר ההגינות של הביקורת.

ילדים המקבלים ביקורת במנות גדושות, מגיבים בד"כ בתחושת "איוש", בהתמרדות ואפילו נוטים להתרחק מההורים מכיוון שאינם נהנים מאווירה משפחתית טובה שלה הם זקוקים כאוויר לנשימה.

כל ילד, צריך ורוצה לשתף את חוויותיו, קשייו, לבטיו ואת כל מה שעובר עליו במהלך היום. המקום שבו הוא משתף- הוא הבית. הדמויות שאותם הוא משתף- הם ההורים. כאשר ילד מוותר על הצורך הזה ובוחר שלא לשתף בחוויות היומיום ובמידת ההכרח לספר להורים רק את המינימום הנדרש, הוא בעצם מספר שהוא לא חווה שיתוף, להיפך- הוא חווה הרבה ביקורת.

לדוגמה: ילד שסיפר לאמו כיצד הגיב לתקרת שהיתה לו בבית הספר ובתגובה האם בחרה במשפט מבקר כמו: "מדוע נהגת כך ולא נהגת אחרת? הרי 'נכלת'...", עלול בפעם הבאה להימנע מלשתף את אמו בקורותיו.

ילד שמקבל ביקורת על "בסיס יומי" לא ישתף יותר את ההורים בחוויותיו, מכיוון שהוא מפסיד איתם את התחושה של התועלת והחוויה בשיתוף.

ההתנהגות הקיצונית היא- הפסקת התנסות של חוויות, מפחד להיכשל ולחוות שוב את תחושת הביקורת.

בסדר אז בלי ביקורת בכלל??? מה, הילד יעשה ככל העולה על רוחו ולא יהיה מי שיעצור אותו או יגיד לו מה לעשות? סבלנות, נמשך לקרוא!

סיפורי תודה
אמרת תודה ונושעת!

החתך שנועלם

הרבה נסים גדולים ראיתי בענין הרפואה, אבל הנס הבא יש בו חזק עצום. את הנס הזה ספר לי אברהם חשב, שלומד בכולל דגיות של בנו של מורנו ורבנו הרב עובדיה יוסף זצוק"ל, כולל "חנה דעת", והוא גם בא לשעורים שלי ולומד אמונה. ואחרי ששמע את הנס הקטן שהיה לי עם הפצע באצבע, הוא ספר לי על הנס שארע לו.

וקר ספר: הוא סבל זמן רב מחתך עמוק מאד שהיה לו לרחב כל כך הרגל. כל כך עמוק, שראו את כל הבשר ובקשי היה יכול לדרוך על כך רגלו. דרך של שלש דקות לקחה לו חצי שעה, מרב כאבים נוראים שהיו לו.

ה' קלמד אותנו שאם יש איזו צרה, פשוט אומרים

בס"ד בר"ה

חוט של חסד

גיליון לכל בית יהודי | בנשיאות הרב שלום ארוש שליט"א

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד"

רח' שמואל הנביא 13 | ת.ד. 50226 |
טל: 02-5812210 | פקס: 02-5812252
לפניות בנושא העלון: al5308000@gmail.com

השלימות של הכלים ואת היעילות של תפילותינו?

השלימות של התפילה היא האמונה המוחלטת בה' הלב של התפילה הוא האמונה. תפילה באמונה חלשה היא תפילה חלשה, כמו גרזן קרה וכמו דלי מחורר לימוד אמונה, הגברת האמונה, וחיזוק האמונה - נותנים כוח ועוצמה לתפילה.

מתקנים את הדלי

אבל האמונה שעליה אנחנו מדברים היא לא רק האמונה שה' יכול לתת. זה ברוך, אבל זה לא מספיק בשביל שהתפילה תהיה חדה ובשביל שהכלים יהיו שלמים.

האמונה שעליה אנו מדברים היא האמונה שה' רוצה לתת. האמונה שלימה היא האמונה שה' אוהב כל נברא, וה' אוהב אותך, והאמונה שה' שומע תפילת כל פה ושומע גם את התפילה שלך, והאמונה שה' רוצה לתת שפע לנבראים יותר ממה שהנבראים בעצמם רוצים לקבל, והאמונה שה' יתברך אוהב גם את הרשע הגדול ביותר ורוצה לעזור לו ולהחזיר אותו בתשובה, ושהוא רוצה בתשובה ונותן יד לשבים אליו ורוצה רק לעזור להם לתקן ולשפר את עצמם, והאמונה שהוא כביכול פונה מכל עיסוקיו ודואג לך ותיקונך וחושב מחשבות כיצד לעזור לכל הפונים אליו באמת.

וזה שה' יתברך שומע כל תפילה פירוש הדבר הוא שהתפילה שלך פועלת ועושה פירות. ולכן כאשר אתה מתפלל, אתה חייב **להאמין שהתפילה שלך מקובלת ורוציה ופועלת**. בלי זה יש לך חור בדלי כי התפילה שלך חסרה את מרכיב האמונה שהוא השלימות של הכלי.

מחדדים את הגרזן

ר' נחמן אומר שכל מילה בתפילה היא כלי, אבל אנו רוצים שהכלי יהיה כלי שלם שיוכל להתמלא בשפע ובכל טוב ולהחזיק את השפע. לכן כשאנו עומדים בתפילה ובבקשה, הן בתפילות האישיות

מאמר ראש הישיבה

סותמים את החורים

אמתית ועם לב פתוח, טובה בעשרות מונים יותר משעות ארוכות בפיזור הנפש שלרוב רק גורמות ליותר תסכול.

הרעיון הוא שהמיקוד והיעילות של הכלים שווים הרבה יותר ממאמצים גדולים בכמות ובאיכות.

הכלים הרוחניים

זה בדיוק כך גם ברוחניות. יהודי מנסה להתפלל על דבר מסוים כגון לפעול ישועה שהוא צריך לה, לשנות מידה רעה בעצמו, וכשהוא מרגיש שהוא לא נענה, הנטייה הטבעית היא או להתייאש מן התפילה חלילה או לנסות להשקיע יותר שעות

אם יש לכם בעיה במאמץ ההכנסות וההוצאות, הנטייה הטבעית היא לנסות בכל הכוחות להגדיל את ההכנסות, תמיד נרצה בהסתכלות שטחית שהכנסה נוספת תפתור לנו את הבעיות. אבל מומחים לכלליים אמתיים יודעים, שלרוב הפתרון טמון דווקא בבדיקת ההוצאות המיותרות שלנו. לרוב ההכנסה היא לא הבעיה אלא דווקא ההוצאה וההתנהלות הכלכלית השגויה.

מומחי הכלכלה מדמים את המאמץ לדלי מים. כאשר יש חורים בדלי - לא תעזור הגדלת הזרימה לדלי כי היא תמיד תיפלט החוצה, ולעומת זאת כאשר הדלי שלם - גם במעט מים יתמלא הדלי.

ההסבר הזה די מוכר ומובן, אבל מסבר שאנחנו יכולים ללמוד מכך הרבה מאוד לחיים האישיים שלנו. אנחנו אוהבים להשקיע בכמויות ובמאמצים, אבל פחות שמים לב לכלים וליעילות של העבודה שלנו.

יעילות קודמת למאמץ

ישנה אמרה ידועה: "אילו היו לי שמונה שעות לכריתת עצים, הייתי מקדיש שש מהן להשחזת הגרזן". כי כאשר משקיעים בשלמות וביעילות של הכלים - אפשר במעט עבודה לפעול הרבה יותר מאשר פועלים בשעות ארוכות וביגיעה גדולה באמצעות כלים לא שלמים ולא יעילים.

גם בחיים זה כך. הורים חושבים שאם ישקיעו בילדים הרבה כסף ריצות ומאמצים - הם יראו פירות בעמלם, אבל המציאות היא שזה לרוב לא מועיל. מה שיוכל להרבה יותר להועיל זו עבודה קצרה ומרוכזת עם כיוון ברור ומטרה, ומתוך הדרכה נכונה. שיחה טובה, אכפתיות אמתית - מועילות ויעילות הרבה יותר משעות רבות ולא ממוקדות.

גם בזוגיות - שיחה נכונה קצרה עם הקשבה

הכנסים של הרב שלום ארוש שליט"א לשבוע הקרוב

טבריה

יום א',
י"ב אדר א' (17/02/19)
בי"כ "לאה וילדיה"
מתחם קברי האמהות,
בשעה 20:00

ירושלים

יום ד',
ט"ו אדר א' (20/02/19)
ישיבת "חוט של חסד"
שמואל הנביא 13,
בשעה 20:30

חולון

יום ה',
ט"ז אדר א' (21/02/19)
בי"כ ע"ש חללי צה"ל
המעפילים פינת המצודה,
בשעה 21:30

פרשת תצוה

גיליון 609 | י"א אדר א' תשע"ט

ר"ת	כניסה	יציאה	
ירושלים	16:49	18:03	18:42
תל אביב	17:06	18:04	18:39
חיפה	16:57	18:03	18:40
באר שבע	17:08	18:05	18:43